

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Jana Kašpara a Mgr. Kamila Tojnera v právní věci žalobce: **Oživení, o. s.**, se sídlem Lublaňská 18, Praha 2, IČ 67365353, zast. Mgr. Petrou Bielinovou, advokátkou, se sídlem Muchova 332/13, Praha 6, proti žalovanému **Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost**, se sídlem Sokolovská 217/42, Praha 9, IČ 00005886, v řízení o žalobě proti rozhodnutí představenstva žalovaného ze dne 9. 1. 2013 čj. PP/9/2013

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí představenstva Dopravního podniku hl. m. Prahy, akciové společnosti, ze dne 9. 1. 2013 čj. PP/9/2013 a rozhodnutí Dopravního podniku hl. m. Prahy, akciové společnosti, ze dne 13. 11. 2012 čj. KS/312/2012 se zrušují.**
- II. **Dopravnímu podniku hl. m. Prahy, akciové společnosti, se nařizuje poskytnout žalobci kopie všech faktur, které byly žalovaným proplaceny na základě smluv uzavřených mezi žalovaným a společností Bitmedia, a. s., IČ 281 89 108, a to do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku.**
- III. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 9.800 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám Mgr. Petry Bielinové, advokátky.**

Odůvodnění

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí představenstva žalovaného ze dne 9. 1. 2013 čj. PP/9/2013, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti

rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 11. 2012 č.j. KS/312/2002, jímž byla částečně odmítnuta žádost žalobce o informace ze dne 1. 12. 2011.

Žalobce v žalobě uvádí, že žalobce se svojí žádostí domáhal poskytnutí kopií všech smluv uzavřených mezi žalovaným a společností Bitmedia, a. s., a kopií všech faktur, které byly žalovaným proplaceny na základě těchto smluv. Žalovaný žalobci poskytl kopie smluv, odmítl však žalobci poskytnout kopie proplacených faktur s odůvodněním, že je nelze chápat jako informace ve smyslu ust. § 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Žalobce v žalobě uvádí, že se dožaduje informací o skutečném čerpání veřejných prostředků, tedy vyžaduje informace, které z logiky věci nejsou a ani nemohou být obsaženy v uzavřených smlouvách.

Žalovaný tvrdí, že faktura není informací a v napadeném rozhodnutí směřuje pojem „informace“ a „nosič informace“, kdy zákon vykládá tak, že žalovaný sice na jedné straně nemůže odmítnout vydat informaci s odkazem na skutečnost, že je zaznamenán na tom či onom nosiči, avšak na druhé straně může informaci odmítnout proto, že není dle jejího názoru zřejmě na žádném nosiči informací, což vyplývá z tvrzení, že daňový doklad není nosičem informace.

Žalobce k tomu uvádí, že nikdy netrval na nějakém konkrétním nosiči informací, ale na informaci samotné obsažené v daném případě v proplacené faktuře, ať je již tato informace zaznamenána v listinné či elektronické podobě. Informace obsažené ve fakturách sice mohou být, ale zpravidla nebývají totožné s informacemi obsaženými v uzavřených smlouvách. Polemiku žalovaného, zda faktura obsahuje či neobsahuje nějaké informace, považuje žalobce za zcela bezobsažné a účelové protahování řízení.

Žalobce trvá na tom, že na požadovanou informaci má nárok. Informací podle § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím je naprosto vše, co existuje a je nějak zaznamenáno, ať na tom či onom nosiči. Dle přesvědčení žalobce faktura je informací ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť je zcela jistě zaznamenána, ať již v listinné či elektronické podobě, má svůj zcela jasný obsah a tvoří podklad pro účetnictví žalovaného. Žalovaný přitom zjevně nemá problém požadované informace nalézt ve svém účetnictví, a tedy se nejedná o informace hypotetické, těžko určitelné či neexistující, což nakonec ani žalovaný netvrdí. Z rozhodnutí, které bylo žalobci doručeno, je však zřejmé jen tolik, že žalovaný informaci poskytnout nechce, byť pro tento postup nenašel oporu v zákoně o svobodném přístupu k informacím.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že důvodem žaloby je toliko odlišný pohled žalobce žalovaného na okruh povinností, které musí žalovaný s ohledem na dikci zákona o svobodném přístupu k informacím poskytovat. Domnívá se, že požadavek na poskytování kopií faktur dokladuje další posun a rozšíření dopadu zákona o svobodném přístupu k informacím výrazně nad rámec původního záměru zákonodárce. Žalovaný se domnívá, že posunutí okruhu informací, na něž má žalobce nárok, způsobem požadovaným v tomto případě, může vést v extrémním případě k tomu, že následně jakýkoliv žadatel s odkazem na skutečnost, že potřebuje ověřit, zda k vynaložení veřejných prostředků skutečně došlo, požádá o přístup k bankovnímu účtu povinného subjektu. Žalovanému je zřejmé, že výklad jednotlivých ustanovení zákona o svobodném přístupu k informacím se neustále rozšiřuje, nicméně domnívá se, že stanovení jednoznačných pravidel a okruhu toho, co je a co naopak není informací ve smyslu zákona, by bylo ku prospěchu nejen povinných subjektů, ale i žadatelů samotných. Žalovaný proto žádá soud, aby se zabýval otázkou, zda je oprávněným požadavkem ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím, aby žadatel požadoval po povinném subjektu kopie daňových dokladů, ať již byly vydány ze strany povinného

subjektu či dokonce ze strany třetí osoby od povinného subjektu odlišné, jako je tomu v tomto případě.

Žalovaný nezastává žalobcův právní názor, že cokoliv, co je nějakým způsobem hmotně zachyceno, je informací, na kterou se vztahuje informační povinnost ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalovaný se domnívá, že definice pojmu informace je nutno vyložit užším způsobem a dovozuje, že informace požadované ze strany žalobce byly již zpřístupněny jiným způsobem, a to když mu byly poskytnuty kopie uzavřených smluv. Podrobné zdůvodnění tohoto názoru bylo žalobci sděleno již v rámci žalobou napadeného rozhodnutí.

Tvrzení žalobce, že má pochybnosti o souladu mezi uzavřenou smlouvou a skutečně zaplacenou fakturou, je na místě dle názoru žalovaného odmítnout, stejně tak jako tvrzení, že jedině se znalostí konkrétních faktur lze efektivně kontrolovat hospodaření povinného subjektu s veřejnými prostředky. Žalovaný se domnívá, že není možné přijmout argumentaci žalobce, který a priori předpokládá, že informace obsažené v poskytnuté smlouvě jsou odlišné od informací obsažených v dokladech, a je proto nutné dopad zákona rozšířit tak, aby mohl lépe plnit svou roli ochránce efektivnosti hospodaření s veřejnými prostředky. Další rozšíření informační povinnosti žalovaného by dle názoru žalovaného vedlo pouze k dalším pokusům o další posunutí smyslu a účelu zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalovaný se již dnes s dopady neúplného výkladu jednotlivých ustanovení zákona setkává velice často, když je např. žádán, aby poskytl žadateli přímo plnění nebo jeho část, například studii či podobná plnění s odkazem, že jsou obsaženy ve formě písemného záznamu. Žalovaný vzhledem k neúplnosti dosavadních výkladů zákona ponechává na rozhodnutí soudu, zda je se zněním zákona konformní výklad žalobcův či žalovaného.

Závěrem žalovaný uvádí, že se domnívá, že bod 3 petitu žaloby je třeba odmítnout, neboť tak, jak je definován, je dle názoru žalovaného neurčitý a nemá oporu v proběhlém správním řízení.

Žalobce podal k tomuto vyjádření repliku, ve které stručně uvedl, že žalovaný nijak nespecifikoval, v čem je petit neurčitý či v jakém smyslu nemá oporu ve správním řízení. Z celého vyjádření žalovaného je naopak podle názoru žalobce zřejmé, že je mu známo, jaké informace jsou na něm požadovány. Petit odpovídá podané žádosti o informace, kdy žalobci nebylo a ani nemohlo být známo, jaké smlouvy byly mezi stranami uzavřeny.

Ze správního spisu byly zjištěny následující pro rozhodnutí soudu podstatné skutečnosti:

Žádostí o poskytnutí informací ze dne 31. 1. 2012 doručené žalovanému dne 2. 2. 2012 žalobce žádal žalovaného o poskytnutí následujících informací:

- 1) kopie všech uzavřených smluv uzavřených mezi žalovaným a společností Bitmedia, a. s.,
- 2) kopie všech faktur, které byly žalovaným proplaceny na základě smluv uvedených pod bodem 1).

Žalovaný na tuto žádost reagoval přípisem ze dne 13. 11. 2012, jímž vyhověl žádosti žalobce v bodu 1) a částečně zamítl žádost v rozsahu bodu 2) žádosti. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že kopie proplacených faktur nelze chápat jako informace ve smyslu ust. § 3 zákona o svobodném přístupu k informacím.

Proti rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti podal žalobce odvolání, ve kterém uvedl, že postup žalovaného je podle jeho názoru v příkrém rozporu se zákonem o svobodném přístupu k informacím. Žalobce poukázal na to, že žalovaný svůj názor, že faktura není informací, nijak blíže nevysvětlil. Podle ust. § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím je informací naprosto vše, co existuje a je nějak zaznamenáno, ať na tom či onom nosiči. Dle přesvědčení žalobce tak faktura je informací ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím.

O odvolání bylo rozhodnuto žalobou napadeným rozhodnutím představenstva žalovaného ze dne 9. 1. 2013 č.j. PP/9/2013 tak, že odvolání bylo zamítnuto a rozhodnutí povinného subjektu potvrzeno. V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný uvádí, že se s názorem žalobce neztotožňuje, neboť je zřejmé, že smyslem ust. § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím není bezbřehý přístup žadatele k čemukoliv, ale zamezení vyloučení informací ze strany povinného subjektu s odkazem na nosič, na kterém je informace zaznamenána. Jinými slovy informací je určitý obsah bez ohledu na to, na jakém nosiči je hmotně zachycen. Na druhé straně ne každý nosič zachycuje informaci v zákonném smyslu. Žalobce je oprávněn požádat o informaci, tj. vymezil svůj požadavek určením informací, o které má zájem, nikoliv určením nosiče, na kterém je obsah zachycen. V praxi je běžně přijímáno, že pokud žadatel požaduje kopii určité smlouvy, má se za to, že požaduje její obsah, respektive všechny informace, které jsou ve smlouvě zachyceny. Otázkou zůstává, zda stejný postup aplikovat i v případě, kdy žadatel specifikuje svou žádost tak, že požaduje kopii určitého daňového dokladu. Žalovaný se domnívá, že tomu tak není, neboť daňový doklad sám o sobě není nosičem obsahu, tedy informace ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím. I pokud by náhled na doklad jako nosič informace byly jiný, žalovaný považuje výkladovou praxi v této otázce za dosud neuzavřenou a nebyl by povinen daňové doklady předat. Žalobce má právo toliko na informace, nikoliv na konkrétní nosiče těchto informací. Z podané žádosti je zřejmé, že žalobce požaduje vydání uzavřených smluv a revizi dokladů, které se k uzavřeným smlouvám váží. Odvolací orgán však má za to, že ke splnění informační povinnosti dochází již poskytnutím kopií smluv, neboť daňový doklad již neobsahuje žádnou novou informaci, která by nebyla zaznamenána na jiném nosiči, tj. především zachycena ve smlouvě.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. O věci přitom rozhodl bez jednání, neboť s tím oba účastníci řízení souhlasili, resp. nevyslovili ve stanovené lhůtě nesouhlas.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Podle § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím *informací se pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.*

Žalovaný s poukazem na toto ustanovení tvrdí, že faktura nemůže být informací ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím. Takový závěr je však ve zřejmém rozporu s textem tohoto ustanovení. Pokud může být informací „jakýkoli obsah“, v „jakékoli podobě“ a zaznamenaný na „jakémkoli nosiči“, pak jím zcela nepochybně může být i obsah faktury zaznamenaný v písemné podobě na listinném vyhotovení faktury. Žádným rozumným výkladem tohoto ustanovení nelze dospět k závěru opačnému, který zaujal žalovaný.

Zcela mimoběžná je přitom argumentace žalovaného o tom, že jde o informace obsažené již ve smlouvě. Taková argumentace se soudu jeví jako zmatečná a nelogická, naprosto nemající žádnou oporu ve znění zákona. Obsahem uzavřené smlouvy jsou vzájemné závazky jednotlivých stran, nelze z ní však zjistit, jak konkrétně (např. kdy a v jakém rozsahu) bylo na základě takové smlouvy plněno. V daném konkrétním případě jde o smlouvu, jejímž předmětem je technický servis a opravy technologických zařízení informačního a bezpečnostního systému v metru. Cena za objednané plnění je stanovena dohodou ve výši konkrétní fixní částky za měsíc a ceny za cestovní náklady a dále fixní částkou za měsíc a projektor s tím, že cena nezahrnuje daň z přidané hodnoty, ujednání o ceně dále obsahuje inflační doložku a ujednání, že v případě poskytování služeb mimo předmět této smlouvy, např. v případě odstraňování následků mimořádných havárií, bude cena takových služeb účtována zvlášť. Je tedy zcela zřejmé, že jen se znalostí obsahu uzavřené smlouvy nelze přesně zjistit, jaká částka měla být zhotoviteli objednaného díla vyplacena (tím méně pak, jaká mu skutečně vyplacena byla), neboť např. cestovní náklady se účtují zvlášť a mohou dosahovat proměnlivé částky. Nelze rovněž vyloučit, že některé ze servisovaných zařízení bude v určitém období mimo provoz a částka za ně nebude fakturována, dále je zcela nejasný rozsah případných prací uskutečněných při odstraňování mimořádných havárií (a zda vůbec takové práce byly poskytovány). Nadto pak vůbec není vyloučeno, že platby uskutečňované na základě této smlouvy budou žalovaným uhrazeny se zpožděním a vznikne v důsledku toho povinnost platit úrok z prodlení. Informace o tom, jaká částka byla žalovaným na základě této konkrétní smlouvy skutečně uhrazena, tedy v textu uzavřené smlouvy obsažena není, a lze ji zjistit právě způsobem, který žalobce zvolil, tj. poskytnutím kopií proplacených faktur.

Je-li primárním účelem zákona o svobodném přístupu k informacím umožnění kontroly veřejnosti nad hospodařením povinných subjektů, pak možnost přístupu k obsahu proplacených faktur je zcela zjevně v souladu s tímto cílem zákona. Pokud by soud akceptoval názor žalovaného, že žadatelé mají nárok pouze na poskytnutí textu smlouvy, nikoli však již na informace o tom, jaké prostředky na základě takové smlouvy byly skutečně vynaloženy, v zásadě by tím byla kontrola hospodaření povinných subjektů výrazně omezena, ne-li zcela znemožněna. Názor žalovaného je tedy ve zřejmém rozporu nejen s textem zákona o svobodném přístupu k informacím, ale i s jeho smyslem a účelem.

Důvody uváděné žalovaným pro odmítnutí žádosti tedy v soudním přezkumu neobstály a soud musel zrušit jak prvoinstanční rozhodnutí o odmítnutí žádosti, tak i rozhodnutí o odvolání. Soud současně neshledal žádné důvody, pro něž by mělo být poskytnutí informací odmítnuto, a to ani poté, co s obsahem žalobcem požadovaných informací seznámil. V tomto ohledu je třeba připomenout, že žalovaný v podstatě ani žádný důvod pro odmítnutí informací netvrdil, když zastával (zcela chybně) stanovisko, že informace již žalobci poskytnuty byly. Pokud by tedy nějaké zákonné důvody v poskytnutí informací bránily, jistě by je žalovaný žalobci neposkytl. Proto soud postupoval podle § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím a spolu se zrušením rozhodnutí vydaných v obou stupních nařídil žalovanému jakožto povinnému subjektu, aby žalobci požadované informace poskytl.

Soud neshledal, že by petit žaloby odpovídající výroku II rozsudku byl neurčitý, jak namítal žalovaný. Fakt, že výrok tohoto rozsudku formulovaný v souladu s petitem žaloby je určitý a vykonatelný, nejlépe dokládá skutečnost, že soud s ohledem na právní názor Nejvyššího správního soudu vyjádřený v rozsudku ze dne 31. 7. 2006 čj. A 2/2003-73 žalovaného shodným způsobem vyzval k předložení žalobcem požadovaných informací a této výzvě soudu žalovaný vyhověl. Není proto důvodu, proč by shodně formulovanou povinnost nemohl žalovaný splnit také vůči žalobci.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobě vyhověl a napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Právním názorem, který soud vyslovil v tomto rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Žalobce měl se svojí žalobou úspěch a náleží mu proto náhrada důvodně vynaložených a prokázaných nákladů řízení podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Tyto náklady spočívají v nákladech souvisejících se zastoupením advokátem podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů za 2 úkony právní služby po 3100 Kč (za převzetí věci a sepsí žaloby), a 2 režijní paušály po 300 Kč. Celkem tedy činí náklady na právní zastoupení 6.800 Kč. Další náklady představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč. Proto soud přiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení ve výši 9.800 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 14. května 2014

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Lucie Horáková

Toto rozhodnutí ze dne 14. května 2014, č.j. 10A 18/2013-62 nabylo právní moci dne 28. května 2014 a vykonatelnosti ve výroku II. dne 13. června 2014, ve výroku III. dne 30.6.2014. Připojení doložky provedla Ivana Vodehnalová dne 3. června 2014.